

شود و بعد حبس‌های ابد هم از بین برود؛ به جز در مواردی خاص و تبدیل به ۲۵ تا ۳۰ سال شود. یعنی در نظام قضایی کشور شدیدترین حبس‌ها ۳۰ سال می‌شد. شورای نگهبان ایراد گرفت، مجلس تمکین کرد و الان ۲۵ سال به بالا داریم. در حال حاضر این ابهام وجود دارد که قاضی تا چند سال بیش از ۲۵ سال می‌تواند حکم دهد. مثلاً اگر یک قاضی ۶۰ سال حکم داد طرف هم گفت حبس ابد بده برای من بهتر است. بنابراین بهتر بود به نظر مجلس ایراد نمی‌گرفت و حداکثری برای حبس‌ها داشتیم. درباره این ماده دو نکته مطرح است یکی اینکه در این ماده گفته شده است حبس‌های ابد غیر حدی تغییری نمی‌کند. بنابراین سرقت بار سوم که بر طبق بند «پ» ماده ۲۷۸ قانون مجازات اسلامی که می‌گوید «سرقته حدی در بار سوم حبس ابد است»، شامل این ماده نمی‌شود. اما غیر حدی یک‌جا در قصاص هست که آن هم تبدیل شده، چون غیر حدی است. با اینکه برخی دوستان ممکن است شبهه شرعی بکنند که مگر می‌شود در قصاص هم دستکاری کرد، باید گفت چون گفته حبس‌های ابد غیر حدی، این کار را انجام داده است.»

این وکیل پایه دادگستری ادامه داد: «ماده ۳۷۵ می‌گوید اکراه مجوز قتل نیست و اگر کسی دیگری را به قتل اکراه کند، آن‌کسی که اکراه شده، مکره قصاص و اکراه کننده حبس ابد می‌شود. به نظرم الان با این ماده قانون مجازات و تبصره ۶ الحاقی به ماده ۱۹ اگر قاتل اصلی قصاص نشود و مکره قصاص شود تخفیف پیدا می‌کند و معاون می‌شود؛ ولی اگر قصاص شد از آن مواردی است که تبدیل می‌گردد. در قوانین دیگر هم حبس ابد داریم. مثلاً ماده ۴ قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشا، اختلاس و کلاهبرداری برای کلاهبرداری‌ها و اختلاس‌های بانندی و گروهی گفته ۱۵ سال تا حبس ابد. اما مطابق این قانون مجازات حبس ابد تبدیل شده است.»

در قانون مبارزه با مواد مخدر حبس ابد زیاد داریم؛ ولی اینجا اختلاف نظر وجود دارد و رویه قضایی باید موضوع را حل کند. برخی معتقدند اعدام‌ها و حبس‌های قانون مبارزه با مواد مخدر از باب افساد فی الارض است، بنابراین مشمول این قانون نمی‌شوند. اما من خودم به این موضوع اعتقاد ندارم و معتقدم اعدام مواد

۹۹ در قانون مبارزه با مواد مخدر حبس ابد زیاد داریم؛ ولی اینجا اختلاف نظر وجود دارد و رویه قضایی باید موضوع را حل کند. برخی معتقدند اعدام‌ها و حبس‌های قانون مبارزه با مواد مخدر از باب افساد فی الارض است، بنابراین مشمول این قانون نمی‌شوند. اما من خودم به این موضوع اعتقاد ندارم و معتقدم اعدام مواد مخدر از باب حد است، ولی حبس ابد در حد افساد فی الارض؛ حد محاربه حبس ابد نداریم. چهار مجازات داریم، بکشند یا به صلیب بکشند، نفی بلد کنند یا راست و پای چپ را قطع کنند. ۶۶

مخدر از باب حد است، ولی حبس ابد در حد افساد فی الارض؛ حد محاربه حبس ابد نداریم. چهار مجازات داریم، بکشند یا به صلیب بکشند، نفی بلد کنند یا دست راست و پای چپ را قطع کنند که در آیه ۳۳ سوره مائده ذکر شده است. بنابراین به نظر من تمام حبس‌های ابد قانون مبارزه با مواد مخدر و الحاقات و الصاقات آن تعزیری است و تبدیل به مجازات بیش از ۲۵ سال می‌شود.»

دکتر شیخ‌الاسلامی در ادامه به بررسی ماده ۴ قانون کاهش مجازات حبس تعزیری پرداختند و بیان کرد: «این ماده نکات درخور توجهی دارد. در این ماده عنوان قانون نباید ما را فریب دهد؛ هرچند عنوان قانون کاهش مجازات حبس تعزیری است، اما مجازات را افزایش داده است. مطابق تغییرات صورت گرفته در مجازات اسلامی در حال حاضر قاضی دادگاه می‌تواند فردی را که به حد، قصاص یا مجازات تعزیری محکوم کرده است، با رعایت شرایط مقرر در این قانون، متناسب با جرم ارتكابی و خصوصیات وی به یک یا چند مجازات از مجازات‌های تکمیلی بندها و تبصره‌های این ماده محکوم نماید. به نظر می‌رسد این گستره خیلی منطقی نیست و با روح یک قانون جور در نمی‌آید.»

مغایرت ماده ۵ قانون کاهش مجازات حبس تعزیری با قانون اساسی

این وکیل پایه ک دادگستری در ادامه به

بررسی «ماده ۵» قانون کاهش مجازات حبس تعزیری پرداخت و ادامه داد: «مطابق این ماده، ماده ۲۸ قانون مجازات اسلامی اصلاح شد که البته اشکال خیلی مهمی هم نبود. قبلاً هم در قوانین پیش‌بینی شده بود که جرائم نقدی به تناسب نرخ تورم هر سه سال یک‌بار تعدیل می‌شدند؛ اما نکته‌ای که در رابطه با این قانون مطرح است این است که نگفت فقط جزای نقدی‌های مربوط به این قانون، بلکه گفته است برای سایر قوانین هم این اتفاق رخ می‌دهد؛ یعنی الآن دیگر تخلفات راهنمایی رانندگی، تخلفات قانون تعزیرات، تخلفات قانون قاچاق و... همه را شامل می‌شود. چون آن‌ها جرم نیستند. ما اعتقاد داریم تعزیرات حکومت جرم نیست و تخلف است. مطابق این ماده تمام جرائم و تخلفات از جمله مجازات نقدی، به تناسب نرخ تورم اعلام شده از سوی بانک مرکزی، هر سه سال یک‌بار به پیشنهاد وزیر دادگستری و تصویب هیئت وزیران تعدیل و در مورد احکامی که بعد از آن صادر می‌شود، لازم‌الاجرا می‌گردد. این موضوع یک اشکال قانون اساسی دارد؛ چراکه مطابق اصل ۳۶ قانون اساسی می‌گوید حکم به مجازات تنها به موجب قانون و از طریق دادگاه ممکن است. مجازات را فقط قانون می‌تواند تغییر دهد. جزای نقدی مجازات است و نمی‌توانیم آن را به هیئت‌وزیران بسپاریم و باید توسط مجلس تصویب شود. در واقع جزای نقدی هیچ فرقی با حبس نمی‌کند و هر دو مجازات هستند و جای تعجب دارد که چطور به هیئت‌وزیران و وزیر دادگستری اجازه داده‌ایم جرایم نقدی را اضافه کند، بنابراین این ماده اشکال قانون اساسی دارد.»

اصلاحات صورت گرفته در ماده ۳۷ قانون مجازات برای حال متهمان مناسب‌تر است

مجازات اسلامی منجر می‌شود: «مطابق ماده ۳۷ قانون مجازات در صورت وجود یک یا چند جهت از جهات تخفیف، دادگاه می‌تواند مجازات تعزیری را به نحوی که به حال متهم مناسب‌تر باشد به شرح زیر تقلیل دهد یا تبدیل کند. به نظر می‌رسد ماده ۶ یکی از مهم‌ترین اصلاحات است و همه پرونده‌های وکلا با ماده ۶ یا ماده ۳۷ اصلاحی قانون مجازات اسلامی دوباره بازنگری می‌شود. قبل از اصلاحات قانون مجازات اسلامی،